

មជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា
Cambodian Center for Human Rights

សេចក្តីថ្លែងការណ៍

**យោគកម្មលើអ្នកសារព័ត៌មានដែលរាយការណ៍ពីករណីនេសាទខុសច្បាប់នៅក្នុងខេត្ត
កំពង់ឆ្នាំង គឺជាការប្រមាថលើសេរីភាពបញ្ចេញមតិនៅកម្ពុជា**

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី០៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៤

មជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា (“ម.ស.ម.ក”) ថ្កោលទោសចំពោះមរណភាពនៅចុងសប្តាហ៍នេះ របស់អ្នកសារព័ត៌មាននៃកាសែតជាខេមរៈភាសា ឈ្មោះ *មាត់កម្ពុជា* គឺលោក សួន ចាន់ នៅស្រុកជលគីរី ខេត្ត កំពង់ឆ្នាំង។ មរណភាពរបស់លោកសួន ចាន់ គឺជាការប្រមាថមួយផ្សេងទៀតលើសេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិ ហើយជាពិសេសលើសេរីភាពសារព័ត៌មាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ខណៈពេលដែលអ្នកសារព័ត៌មានជា និច្ចជាតិអាចត្រូវបានគេដៅមុខចំពោះការងាររបស់ពួកគេ និងខណៈពេលដែលវប្បធម៌និទណ្ឌភាពចំពោះបទ ល្មើសនានាកំពុងរីករាលដាល។ យោងតាមអត្ថបទកាសែត *ភ្នំពេញប៉ុស្តិ៍* ដែលមានចំណងជើងថា (“អ្នកសារ ព័ត៌មានត្រូវបានវាយសម្លាប់នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង” ចុះផ្សាយនៅថ្ងៃទី០៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៤) អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ជឿថា លោក សួន ចាន់ ត្រូវបានក្រុមអ្នកនេសាទមូលដ្ឋានសម្លាប់ ដោយសារតែការងាររាយការណ៍ពីបទល្មើស នេសាទខុសច្បាប់នៅក្នុងតំបន់នោះទេ។

លោក សួន ចាន់ គឺជាអ្នកសារព័ត៌មានទី១២ហើយ ដែលត្រូវបានឃាតករសម្លាប់នៅក្នុងប្រទេស កម្ពុជា ហើយក៏ជាអ្នកសារព័ត៌មានដំបូងចាប់តាំងពីករណីលោក ហង្ស សេរីឧត្តម ត្រូវឃាតករធ្វើឃាតកាលពីខែ កញ្ញា ឆ្នាំ២០១២ នៅខេត្តរតនៈគីរី។ ភាគច្រើននៃការស្លាប់អ្នកសារព័ត៌មានទាំងនេះ មិនត្រូវបានអាជ្ញាធរស៊ើប អង្កេតឲ្យបានត្រឹមត្រូវនោះទេ ដោយសារជនដៃដល់នៅពុំទាន់បានចាប់ខ្លួន ហើយថែមទាំងបានទទួលនូវនិ ទណ្ឌភាពចំពោះអំពើឧក្រិដ្ឋរបស់ពួកគេ។ ម.ស.ម.ក ជំរុញឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (“រដ្ឋាភិបាល”) ធានាថា ការស៊ើបអង្កេតដោយពេញលេញ និងឯករាជ្យចំពោះការស្លាប់របស់លោក សួន ចាន់ ត្រូវបានធ្វើឡើង និងធានា ថា ជនដៃដល់ត្រូវបាននាំយកមកកាត់ទោស ដែលនេះពុំមែនត្រឹមតែធានានូវយុត្តិធម៌សម្រាប់ក្រុមគ្រួសាររបស់ លោក សួន ចាន់ ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងលើកកម្ពស់នូវវប្បធម៌នៃការគោរព និងការការពារដល់អ្នកសារ ព័ត៌មាន និងការងាររបស់ពួកគេ។

កញ្ញា ឆាយ ឈុនលី អ្នកសម្របសម្រួលគម្រោងការពារអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សរបស់ ម.ស.ម.ក មាន ប្រសាសន៍ថា៖

“ជួសមុខឲ្យបុគ្គលិកទាំងអស់នៅ ម.ស.ម.ក ខ្ញុំសូមចូលរួមរំលែកទុក្ខដ៏ក្រៀមក្រំដល់ក្រុមគ្រួសាររបស់ លោក សួន ចាន់។ ករណីនេះ គ្រឿងរឿងយើងថា ស្ថានភាពនៃសេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិ ជាពិសេសសេរីភាព

ខាងសារព័ត៌មាននៅកម្ពុជាមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរ៖ អ្នកសារព័ត៌មានជានិច្ចជាកាលត្រូវបានយាយី ត្រូវបាននាំយក ទៅកាត់ទោសក្រោមបទចោទប្រកាន់ដោយហេតុផលនយោបាយ និងត្រូវបានឃាតករសម្លាប់ដ៏គួរឲ្យសោក សង្រេងបំផុត។ ប៉ុន្តែការស្តាប់របស់លោក សួន ចាន់ មិនត្រឹមតែបង្ហាញពីការមិនគោរពចំពោះសេរីភាពបញ្ចេញ មតិប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងបង្ហាញឲ្យឃើញនូវវប្បធម៌ទិណ្ឌភាពដ៏រីករាលដាលខណៈពេលដែលជនណាម្នាក់អាច សម្រេចចិត្តប្រព្រឹត្តអំពើមនុស្សឃាតដោយដឹងជាមុនថា ខ្លួនប្រហែលនឹងមិនត្រូវបាននាំយកទៅផ្តន្ទាទោសនោះ ទេ។ ការស៊ើបអង្កេតដោយតម្លាភាពចំពោះឃាតកម្មលើរូបលោក សួន ចាន់ គឺពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ បើពុំមានការស៊ើបអង្កេតនោះទេ ស្ថានភាពរបស់អ្នកសារព័ត៌មាននឹងកាន់តែបន្តធ្លាក់ជុនជាបទៅ។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមទាក់ទងកញ្ញា ឆាយ ឈុនលី អ្នកសម្របសម្រួលគម្រោងគាំទ្រអ្នកការពារ សិទ្ធិមនុស្សរបស់ ម.ស.ម.ក តាមរយៈទូរសព្ទ៖ ០១៧ ៥២៨ ០២១ ឬតាមរយៈអ៊ីម៉ែល៖ chhunly.chhay@cchrcambodia.org ឬ កញ្ញា ហ្សូលីយ៉ែត រ៉ូស្យែរឡុត តាមទូរសព្ទ៖ +៨៥៥ (០) ១៥ ៣៥០ ៦២០ ឬអ៊ីម៉ែល៖ julietterousselot@cchrcambodia.org ។

ចប់

បណ្តាញការ៖

មជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា (“ម.ស.ម.ក”) ដែលបានបង្កើតឡើងក្នុងខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០២ ជាអង្គការមិន មែនរដ្ឋាភិបាល ឯករាជ្យ និងមិនចូលបក្សសម្ព័ន្ធ ដែលធ្វើការដើម្បីលើកកម្ពស់ និងការពារលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និងការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស ជាពិសេសសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយនៅកម្ពុជា។ ម.ស.ម.ក ជាសមាជិកនៃដៃគូសន្ទនាអន្តរជាតិដើម្បីសេរីភាពបញ្ចេញមតិ (អាយហ្វឹក) ដែលជាបណ្តាញ សាកលសម្រាប់សេរីភាពបញ្ចេញមតិ។ ម.ស.ម.ក ក៏ជាសមាជិកនៃអង្គការប្រឆាំងនឹងការធ្វើទារុណកម្ម ពិភព លោក (OMCT) ជាបណ្តាញជួយសង្គ្រោះចំពោះអំពើទារុណកម្ម។

គេហទំព័រអំពីសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា www.sithi.org ជាជ័យលាភីដែលបានទទួលពានរង្វាន់មូលនិធិនៃការបង្កើត សង្គមព័ត៌មានថ្មីប្រចាំឆ្នាំ២០១១ ស្ថិតក្នុងប្រភេទ “សិទ្ធិ និងសេរីភាព” និងជ័យលាភីបានទទួលពានរង្វាន់ផ្នែក ទំនាក់ទំនងសម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូរសង្គមប្រចាំឆ្នាំ២០១៣ ដែលផ្តល់ជូនដោយមជ្ឈមណ្ឌលទំនាក់ទំនង និងការ ផ្លាស់ប្តូរសង្គមនៃសាកលវិទ្យាល័យយ៉ូនឡែន ក្នុងរដ្ឋប្រ៊ីសបែន ប្រទេសអូស្ត្រាលី។